

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-25>

**PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE BACHELORS
OF NURSING THROUGH INFORMATION
AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES:
THE NEED OF THE TIME**

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ
СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ: ВИМОГА ЧАСУ**

Demianchuk M. R.

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor at the Department
of Medical Prevention Disciplines
and Laboratory Diagnostics
Municipal Institution of Higher
Education «Rivne Medical Academy»
of the Rivne Regional Council
Rivne, Ukraine*

Демянчук М. Р.

*доктор педагогічних наук,
професор кафедри медико-
профілактичних дисциплін та
лабораторної діагностики
Комунальний заклад вищої освіти
«Рівненська медична академія»
Рівненської обласної ради
м. Рівне, Україна*

Загальнодержавна стратегія професіоналізації медсестринської освіти, яка розпочалась у 90-х роках ХХ ст. [6, с. 23], спричинила зменшення загального відсотка гуманітарних дисциплін у професійній підготовці медсестер. Саме тому підняття рівня фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи потребує розширення клінічної грамотності в поєднанні з фаховою підготовкою, що сприятиме забезпеченню професійної мобільності та конкурентоспроможності майбутніх бакалаврів сестринської справи.

У процесі реформування медичної та медсестринської галузі України, переходу на нову трирівневу медичну допомогу виникла потреба в підготовці кадрового складу для надання первинної медико-санітарної допомоги населенню. Зазначене вимагає становлення професійної освіти, зумовленої інтенсивним розвитком сучасних перетворень медсестринської справи, підвищення вимог до виробничих функцій майбутнього бакалавра сестринської справи.

У цьому контексті в теорії і методиці медичної освіти постає проблема поєднання традиційних методів навчання з новими

педагогічними технологіями, як наприклад інформаційно-комунікаційні технології. Реформа системи охорони здоров'я, яка відбувається зараз в Україні, перехід на принципи надання первинної медико-санітарної допомоги населенню та бюджетно-страхової медицини, становлення ринкових відносин, розвиток наукових та професійних зв'язків у галузі медсестринства потребують удосконалення існуючої системи сестринської освіти з метою підготовки фахівців, що відповідали б сучасним світовим стандартам [1, с. 45]. По-новому актуально вона звучить нині в період інтеграції України у світовий освітній простір, модернізації системи освіти, прийняття закону «Про освіту», введення нового (третього) покоління галузевих стандартів вищої освіти, підготовки мобільних, комунікабельних, конкурентоспроможних на ринку праці фахівців медсестринства.

Світові тенденції розвитку медицини, кардинальні зміни сучасної системи охорони здоров'я та медичної освіти, соціальні, економічні, етичні, правові особливості діяльності її суб'єктів актуалізують потребу в удосконаленні професійної підготовки медичних сестер у закладах медичної освіти з урахуванням нових вимог до якості і результатів освіти бакалаврів сестринської справи [3, с. 315]. Огляд сучасних тенденцій світової освітньої політики демонструє, що нинішній практиці включення інформаційно-комунікаційних технологій у процес професійної підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи навчання властивий інтегративний характер.

Насамперед йдеться про те, що інформаційно-комунікаційні технології, стаючи елементом освітнього середовища, створюють «фон» освітньої діяльності, надають різноманітності середовищу навчання. Основною метою такого інтегрованого методу навчання у контексті сучасної освіти є розвиток у студентів навичок творчого мислення.

Необхідність упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в медичних академіях зумовлена не лише професійними функціями та завданнями майбутніх бакалаврів сестринської справи, а й особливостями навчання у закладі медичної освіти:

- запам'ятовуванням студентами великих обсягів інформації, зокрема довідкових даних;
- різноманітністю та мобільністю методик та засобів діагностики, лікування та реабілітації пацієнтів;

- великою кількістю та дублюванням назв переліку фармацевтичних препаратів, параметри яких зберігаються в відповідних електронних базах даних;
- можливість, поряд з традиційними методами лікування та діагностики, використовувати медико-технологічні інформаційні системи;
- потребу в наочній демонстрації процесів, що відбуваються в організмі людини і тварин, з допомогою мультимедійних навчальних засобів;
- можливість відпрацювання студентами стратегії та тактики діагностики та лікування конкретного захворювання за допомогою комп'ютерних програм на «віртуальному пацієнті», з отриманням комп'ютерного аналізу своєї діяльності;
- необхідністю використання міжнародних інформаційних джерел для ознайомлення з найновішими досягненнями медичної науки.

Очевидно, що нині інформатизація освіти висуває нові вимоги о професійних якостей та рівня підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи та, насамперед, викладачів медичних академій, о методичних та організаційних аспектів використання в освітньому процесі засобів інформаційних та комунікаційних технологій. У контексті дослідження специфіка формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів сестринської справи засобами інформаційно-комунікаційних зумовлена дією як загальних, так і особливих й одиничних вимог до професійної діяльності [4, с. 9], а сутність і структура означеного процесу визначається вимогами, цілями, завданнями і характером сучасної праці медичної сестри, до складу якої входять профілактична, діагностична, лікувальна, технологічні, оцінювальна діяльності. Деяка віддаленість отриманих у медичних коледжах класичних знань від подальшої практичної діяльності вказаних фахівців зумовлюється здебільшого недостатньо тісним зв'язком змісту навчальних дисциплін із розкриттям іманентних властивостей, сутнісних ознак і якостей тих чи інших об'єктів пізнання, виявленням існуючих між ними причинно-наслідкових, закономірних взаємозв'язків тощо.

Опанування студентами наукових знань значно гальмується умовами штучно створеного й педагогічно модифікованого освітнього середовища, матеріалізованими зразками або теоретичними моделями й копіями об'єктів дійсності, прототипи яких залишаються поза стінами

навчального закладу, тобто опосередкованим впливом збільшення теорії й зменшення практики в найширшому розумінні вказаного поняття.

Тоді як сьогодні в Україні триває процес швидкого наповнення вищої освіти інформаційно-комунікаційними технологіями, що викликає необхідність якісної оцінки сучасних підходів до освітнього процесу з погляду їхньої адекватності новим життєвим реаліям ХХІ століття [5, с. 23], адже інформаційно-комунікаційні технології є тим технологічним базисом, на якому потрібно забезпечувати всім громадянам нашої країни рівний доступ до знань. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сферу освіти має сенс, якщо це дозволяє створити додаткові можливості та організаційно-технічні ресурси. А це, у свою чергу, означає доступ до значного обсягу навчальної інформації; наочну форму подання матеріалу, що вивчається; підтримку методів активного навчання; модульний принцип побудови, що дозволяє тиражувати окремі складові частини ІКТ; підтримку ІКТ відповідним інструментальним програмним забезпеченням.

Література:

1. Лапинский В. В., Микитенко П. В., Молнар И. М. Подготовка будущих медиков к использованию информационных технологий. *Сучасні досягнення в науці та освіті* : зб. пр. ХVІ Міжнар. наук. конф., (1–8 листоп. 2021 р., м. Нетанія (Ізраїль)). Хмельницький : ХНУ, 2021. С. 46–49.
2. Лобач Н. В. Педагогічні умови формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх лікарів у освітньому середовищі вищого медичного навчального закладу. *Наукові записки. Сер. : Педагогічні науки*. 2015. Вип. 141(1). С. 124–128.
3. Южно Н. Обґрунтування дидактичних умов формування інформаційно-цифрової компетентності студентів медичного коледжу. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2019. Вип. 1(44). С. 315–322.
4. Галян А. І. Особистісні ресурси адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. психол. Наук : 19.00.01. Луцьк, 2016. 20 с.
5. Григол О. Г., Вознюк С. М. Актуальність реформування медсестринської освіти згідно з принципами Болонського процесу. *Буковинський медичний вісник. Спец. вип. «Розвиток медсестринської справи в Україні»*. 2007. С. 23–25.

6. Медичні кадри та мережа закладів охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017–2018 роки : довідник (підготовл. працівн. ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»). Київ, 2019. 66 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-26>

**THE MODERN INTEGRATED TEXTBOOK
AS A METHOD OF IDENTIFYING AND DEVELOPING THE VITAL
POTENTIAL OF EDUCATIONAL PROCESS PARTICIPANTS**

**СУЧАСНИЙ ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДРУЧНИК –
МЕТОД ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ
ЖИТТЄВО НЕОБХІДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Diachenko I. M.

*PhD in Philosophy,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Natural and Social
and Humanities Disciplines
Zhytomyr Medical Institute of Zhytomyr
Regional Council
Zhytomyr, Ukraine*

Д'яченко І. М.

*кандидат філософських наук,
доцент,
доцент кафедри природничих
та соціально-гуманітарних
дисциплін
«Житомирський медичний
інститут» Житомирської обласної
ради
м. Житомир, Україна*

Які б філософії освіти не формували в світовому, європейському, українському просторі, основна ідея зосереджується в подоланні протистояння «банківської»/традиційної концепції (філософії освіти), тобто філософії вишколу, формування особистості ззовні за нав'язаними зразками та стандартами, концепції вивільнення внутрішнього потенціалу окремо взятої людини, формування особистості через повноту її самореалізації, адекватність функціонування її здібностям в сприятливих для цього мовах.

Саме такий вектор освіти дозволить людині бути психофізично здоровою з усіма наслідками.